

Додаток
ЗАТВЕРДЖЕНО
рішення Черкаської міської ради
від 18.06.2026 № 97-15

**Заключний звіт про виконання програми соціальної підтримки сімей
м. Черкаси на 2021-2025**

Міська програма соціальної підтримки сімей м. Черкаси на 2021-2025 (далі – програма) затверджена рішенням Черкаської міської ради від 26.01.2021 № 3-42 (зі змінами).

Головною метою програми є підвищення ролі сім'ї як основи суспільства, формування благополучної української сім'ї та створення умов для всебічного розвитку сім'ї, найповнішої реалізації сім'єю своїх функцій, надання соціальної допомоги у подоланні або мінімізації негативних наслідків складних життєвих обставин сім'ям з дітьми, профілактика їх виникнення.

Основними завданнями програми є:

- підвищення в суспільстві важливості сім'ї як соціального інституту;
- утвердження пріоритетності сімейних цінностей, підвищення ролі батьків у вихованні дитини;
- соціально-економічна підтримка сімей з дітьми – жителів м. Черкаси;
- сприяння поширенню форм сімейного виховання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, профілактика соціального сирітства;
- надання соціальної допомоги і підтримки сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах, профілактика сімейного неблагополуччя;
- соціальна підтримка сімей, в яких виховуються діти з інвалідністю, рання соціальна реабілітація дітей з інвалідністю;
- запобігання та протидія домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі, недопущення жорстокого поводження з дітьми;
- створення умов для паритетної рівноваги та партнерства між жінками і чоловіками в сім'ї;
- протидія торгівлі людьми.

Реалізація завдань та заходів програми матеріального та нематеріального характеру була спрямована на надання соціальної допомоги і соціальної підтримки сім'ям, зокрема – сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах та не мають можливості самотійно їх подолати.

На початок дії програми населення м. Черкаси складало близько 275 тисяч осіб. Кожен третій мешканець міста за станом здоров'я, соціальним становищем, іншими обставинами потребує соціального захисту та підтримки. Чисельність вразливих груп населення щороку збільшується.

Основними категоріями, що потребують особливої уваги з боку міської влади, є сім'ї та сім'ї з дітьми, які опинилися у складних життєвих обставинах, зумовлених інвалідністю, бездомністю, хворобами, що потребують тривалого лікування, малозабезпеченістю, поведінковими розладами у дітей через розлучення батьків; ухиленням батьками або особами, які їх замінюють, від виконання своїх обов'язків із виховання дитини, жорстоким поводженням з

дитиною, насильством за ознакою статі, домашнім насильством, шкодою, завданою пожежею, стихійним лихом, катастрофою, воєнними (бойовими) діями, у тому числі тимчасовою окупацією, сексуальним насильством, пов'язаним із збройною агресією Російської Федерації проти України, вимушеним внутрішнім переміщенням, позбавленням особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України.

Плановий фінансовий ресурс програми за період з 2021 до 2025 року включно склав 151872,6 тис. грн. Профінансовано за 5 років – 150426,1 тис. грн, що становить 99,04 % до планових призначень. Кошти, заплановані на реалізацію заходів програми, використані не в повному обсязі, в основному, у зв'язку з неможливістю визначити під час складання прогностичних показників програми точну кількість осіб, які опиняться у складних життєвих обставинах та потребуватимуть здійснення невідкладних заходів для їх подолання. Також, у період пандемії COVID-19 та у зв'язку із введенням воєнного стану в Україні реалізація деяких заходів призупинялась.

В межах реалізації програми за рахунок коштів бюджету Черкаської міської територіальної громади здійснювалися наступні заходи.

Надавалась одноразова грошова допомога на придбання дитячих товарів у розмірі 10 тис. грн. сім'ям, діти у яких народилися в День міста Черкаси. Таку допомогу отримали 13 сімей на суму 130 000,00 грн.

Відповідно до порядку, затвердженого виконавчим комітетом Черкаської міської ради, надавалась одноразова натуральна допомога «пакунок малюка» при народженні дитини. Всього видано 2195 «пакунків малюка» на суму 5 773 395,00 грн.

3 серпня 2021 року жителям міста Черкаси, яким згідно із законодавством України присвоєно почесне звання «Мати-героїня» та багатодітним батькам, дружинам яких згідно із законодавством України присвоєно почесне звання «Мати-героїня» виплачувалася одноразова грошова винагорода у розмірі 5,0 тис. грн. За період дії програми таку одноразову грошову винагороду отримали 12 жительок міста Черкаси, яким згідно із законодавством України присвоєно почесне звання «Мати-героїня», на загальну суму 60 000,00 грн. та 10 багатодітних батьків, дружинам яких згідно із законодавством України присвоєно почесне звання «Мати-героїня» на загальну суму 50 000,00 грн.

Організовувались сімейні свята (День сім'ї, День матері, День батька, День захисту дітей, День знань, Міжнародний день осіб з інвалідністю), новорічні та різдвяні свята для дітей пільгових категорій. Протягом 2022-2025 років проведено 48 заходів на загальну суму 252 673,09 грн. У 2021 році заходи не проводилися.

Щороку протягом дії програми організовувався відпочинок в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку дітей, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки. Це діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, діти з малозабезпечених, багатодітних сімей, діти, зареєстровані як внутрішньо переміщені особи, діти з інвалідністю, діти осіб, визнаних особами з інвалідністю внаслідок війни та діти осіб, визнаних учасниками бойових дій, діти загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, діти зниклих безвісти чи полонених захисників державного суверенітету та незалежності України, діти, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, талановиті та обдаровані

діти тощо. За звітний період організовано відпочинок для 6746 дітей на суму 89 449 542,76 грн.

З нагоди новорічних та різдвяних свят для дітей пільгових категорій щороку придбавалися новорічні подарунки. За звітний період придбано 19034 новорічних подарунки для привітання дітей пільгових категорій на суму 2 984 409,36 грн.

З 01.01.2023 до 31.12.2024 включно надавалась одноразова грошова допомоги сім'ям при народженні дитини у розмірі 25 тис. грн. на дитину. Зазначену допомогу виплачено 1974 сім'ям. Витрати міського бюджету склали 50 621 800,00 грн.

В 2021 році організовано оздоровлення 10 дітей з інвалідністю, які потребують особливих умов для оздоровлення (не можуть перебувати в закладах оздоровлення та відпочинку самостійно, потребують індивідуального догляду та створення спеціальних умов) у супроводі одного з батьків або законного представника на суму 187 470,00 грн. В 2025 році оздоровлення 15 дітей з інвалідністю, які потребують особливих умов для оздоровлення, у супроводі 15 дорослих осіб проводилося шляхом укладання 3-х сторонніх договорів із санаторіями, розташованими в західних областях України (м. Трускавець, м. Моршин). Витрати міського бюджету склали 676 305,00 грн.

З 2024 року запроваджено організацію та реалізацію соціальних проєктів, спрямованих на соціальну підтримку сімей пільгових категорій, шляхом проведення культурно-мистецьких та розважально-дозвіллевих заходів, благодійних акцій, святкових заходів. Наймасштабнішими проєктами стали: форум «Справжня рівність. Форум для зміни ставлення до інвалідності», жіночий мотиваційний форум «Вільна і Незламна», проведення зустрічей жіночого кола для дружин військовослужбовців, майстер-класів та розважальних шоу-програм з казковими героями для дітей Захисників та Захисниць України тощо. У 2024-2025 роках проведено 16 заходів на суму 240 538,50 грн.

Заходи програми також реалізовувались без залучення коштів бюджету Черкаської міської територіальної громади. Так, зокрема, з метою формування сімейних цінностей Черкаським міським центром соціальних служб (далі-центр) на постійній основі проводилися тренінгові заняття для підлітків із сімей, які опинилися в складних життєвих обставинах, зумовлених розлученням батьків або через ухилення батьками або особами, які їх замінюють, від виконання обов'язків із виховання. З метою сприяння поширенню форм сімейного виховання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування та формування навичок відповідального батьківства фахівцями центру організовувалися групи взаємопідтримки прийомних батьків/батьків-вихователів, забезпечувалося надання багатодітним сім'ям, прийомним сім'ям, сім'ям опікунів та піклувальників, дитячим будинкам сімейного соціальної та психологічної підтримки, проводилася індивідуальна робота із сім'ями. З метою сприяння ефективному функціонуванню та адаптації дітей до нових умов життя в прийомних сім'ях, сім'ях опікунів, піклувальників, дитячих будинках сімейного типу два рази на тиждень проводилися соціальні відвідування таких сімей. Центром також на постійній основі забезпечувалося надання соціальних послуг із кризового та екстреного втручання, консультування, представництва

інтересів, соціального супроводу, соціальної адаптації, соціальної інтеграції та реінтеграції, соціальної профілактики сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах. З метою створення умов для паритетної рівноваги та партнерства між жінками і чоловіками посадовими особами департаменту соціальної політики та фахівцями центру розповсюджувались інформаційні матеріали щодо видів дискримінації за ознакою статі, покарання за неї, та засобів правового захисту, для установ, закладів – надавачів соціальних послуг комунальної власності департаментом проводилася роз'яснювальна робота щодо врахування індивідуальних потреб жінок та чоловіків під час організації надання соціальних послуг.

Детальна інформація щодо обсягів фінансування заходів програми наведена у таблиці до заключного звіту про виконання програми соціальної підтримки сімей м. Черкаси на 2021-2025 роки.

Проаналізувавши хід виконання програми, можна сказати, що з кожним роком програма не втрачає своєї актуальності, а навпаки, вдосконалює комплекс заходів для всебічного розвитку сім'ї та підтримки сімей.

Враховуючи вищезазначене, в цілому завдання програми вважаємо такими, що відповідають меті програми, та виконаними в повному обсязі.